

DATUM
2010-08-30
ERT DATUM
2010-06-01

DIARIENR
2010/115-4
ER BETECKNING
N2010/3908/TE

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Analys av möjligheten för kommuner att införa miljözoner för olika typer av fordon

Statskontoret har valt att avgränsa remissvaret till dels den del av Transportstyrelsens utredning som berör vilka kriterier som bör vara uppfyllda för att en kommun ska få införa miljözon för olika typer av fordon, dels konsekvensanalysen.

Sammantaget anser Statskontoret att utredningens förslag inte är tillräckligt väl underbyggda och motiverade för att kunna ligga till grund för en utvidgad reglering av miljözoner.

Tydliga kriterier behövs för kommunernas ställningstagande

Transportstyrelsen förslår att ett område ska vara särskilt miljökänsligt för att få klassificeras som miljözon. Transportstyrelsen anser dock att det inte är lämpligt att definiera vad som avses med särskilt miljökänsligt på grund av kommunernas varierande förhållanden. Istället får det vara upp till varje kommun att bestämma detta.

Eftersom miljözonerna medför stora konsekvenser för allmänhet och näringsliv menar Statskontoret att det är viktigt att kriterier för inrättande av miljözon tas fram. Att ett sådant behov föreligger illustreras inte minst av att en av de nuvarande miljözonkommunerna inte hade några problem med luftkvaliteten, utan primärt motiverade införandet med att en närliggande kommun infört miljözon. Kriterier skulle innebära vissa minimikrav för att få införa miljözon och därigenom förbättra förutsättningarna för att miljözoner tillkommer på likvärdiga grunder.

Transportstyrelsen nämner ett par tänkbara kriterier för en miljözon. Området ska vara utsatt för höga luftföroreningshalter på grund av den lokala trafiken och ha många boende eller besökare. Statskontoret anser att ett ytterligare kriterium bör vara att kostnaderna för en miljözon inte får överstiga dess nytta.

Statskontoret instämmer i Transportstyrelsens bedömning att ett kommunalt beslut om miljözon bör föregås av en noggrann problemanalys. En förutsättning för att kunna genomföra en sådan analys är enligt vår mening att kriterier fastställts.

Bristfällig konsekvensanalys

I uppdragsdirektiven betonas vikten av att hälso- och miljöeffekter samt ekonomiska konsekvenser redovisas.

Statskontoret anser att analysen av de ekonomiska konsekvenserna är bristfällig. Den föreslagna miljözon klass 3 skulle bland annat innebära att 40 procent av dagens personbilar förbjuds inom miljözonen. En sådan reglering skulle medföra stora kostnader för såväl allmänhet som näringsliv. Statskontoret är medvetet om svårigheterna att göra konsekvenserna synliga, men menar att det är nödvändigt att redovisa dessa utförligare än vad som nu har gjorts.

Det råder dessutom stor osäkerhet om nyttan med miljözoner, eftersom effekten på utsläppen inte är klarlagd enligt utredningen. Därtill kommer, som Transportstyrelsen påpekar, att fordonsparken hela tiden förbättras oavsett om kraven inom miljözonerna förstärks. Detta gör det än svårare att hänföra eventuella förbättringar till införandet av miljözoner.

Statskontoret menar därför att miljözonernas effekter, nytta och kostnader behöver tydliggöras.

T.f. utredningschef Anna Karlgren har beslutat i detta ärende. Utredare Anders Folkesson, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Anna Karlgren

Anders Folkesson